

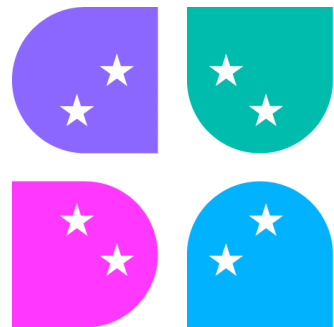
Synthetische drugs

Ontwikkelingen en toekomst

Margriet van Laar, hoofd afdeling Drugs Monitoring & Beleid | Trimbos-instituut

14-10-2026

Synthetische drugs: sneller, sterker, complexer

EUDA
EUROPEAN UNION
DRUGS AGENCY

Deze presentatie

- Wat zijn synthetische drugs?
- Vraag en aanbod:
  - Gebruik van drugs in **Nederland**
  - Wat voor ontwikkelingen zijn er op de (synthetische) **drugsmarkten** (NL- EU)?
  - NPS: cathinonen en synthetische opioïden
  - Ketamine
- Europa
- De glazen bol

Drugsmonitoring in Nederland

Trimbos sites ▼		Nationale Drug Monitor								Trimbos instituut	
Home	Kerncijfers	Publicaties	Alcohol	Tabak	Cannabis	Ecstasy (MDMA)	Cocaïne	Amfetamine	Lachgas	Ketamine	
GHB	Psychedelica	NPS	Opioïden	Slaap- en kalmeringsmiddelen	ADHD-medicatie	Wetgeving, beleid en preventie	Drugs-criminaliteit	Middelengebruik en strafbaar gedrag	Bijlagen	Over NDM	

Lijst I opiumwet

Lijst IA opiumwet

- Fenylethylaminen, inclusief cathinonen
- Synthetische cannabinoïden
- Fentanyl-achtigen
- Nitazenen

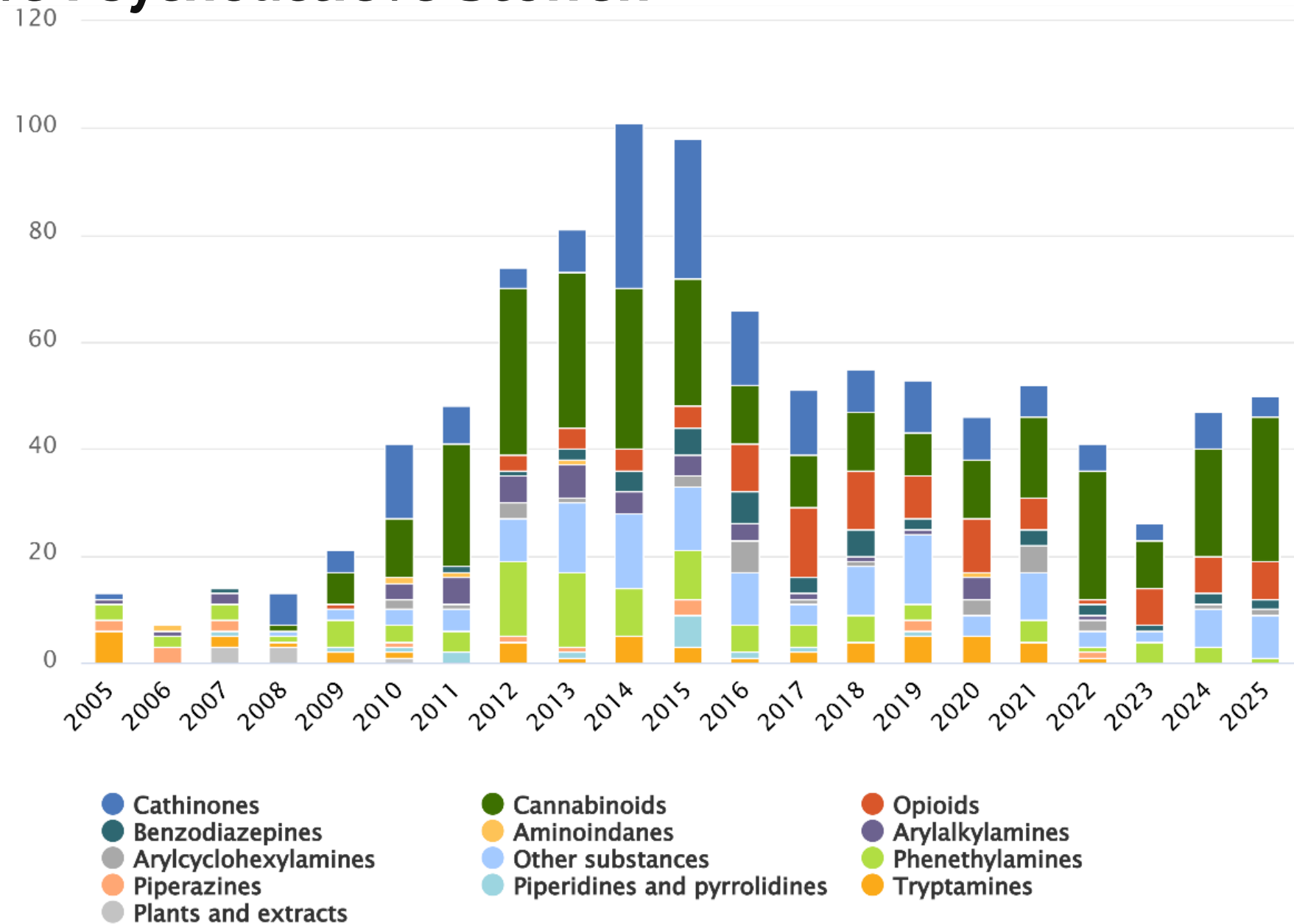
Lijst II opiumwet

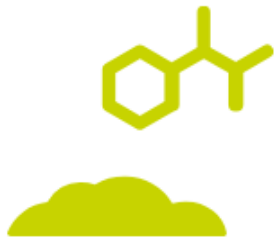
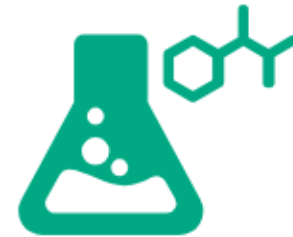
Andere wetgeving

Nieuwe Psychoactieve Stoffen

Hoeveel procent van de volwassenen had in 2025 ten minste één keer drugs* gebruikt?

10,8%

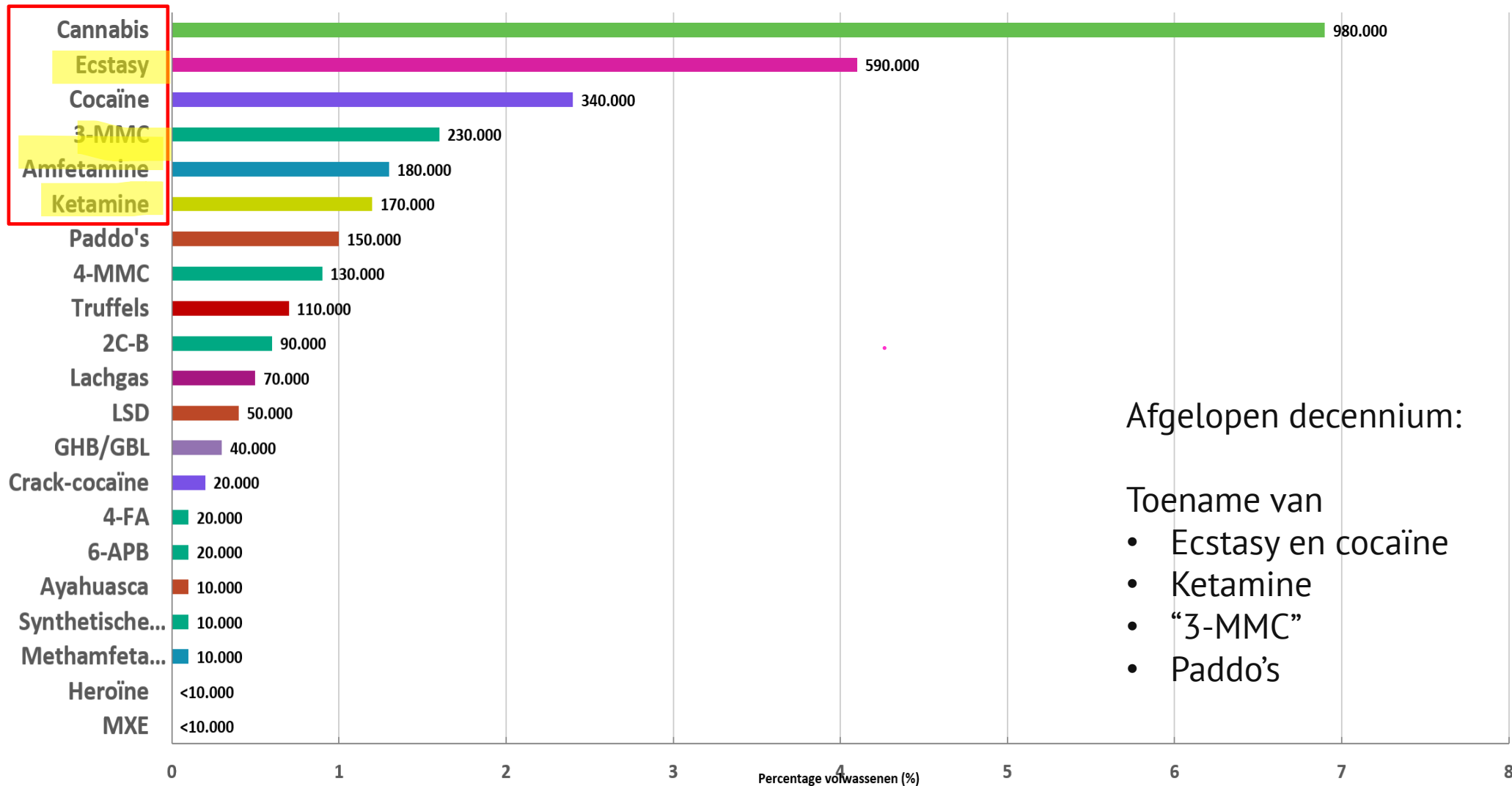
van de volwassenen had in 2025 ten minste één keer drugs* gebruikt. Dat zijn 1.5 miljoen mensen.

*cannabis, ecstasy, cocaïne, amfetamine, 3-MMC, ketamine, paddo's, lachgas, LSD, GHB, heroïne en/of 'andere drugs'.

Gebruik van drugs (%) onder volwassenen (2025)

Percentage laatste-jaar-gebruikers

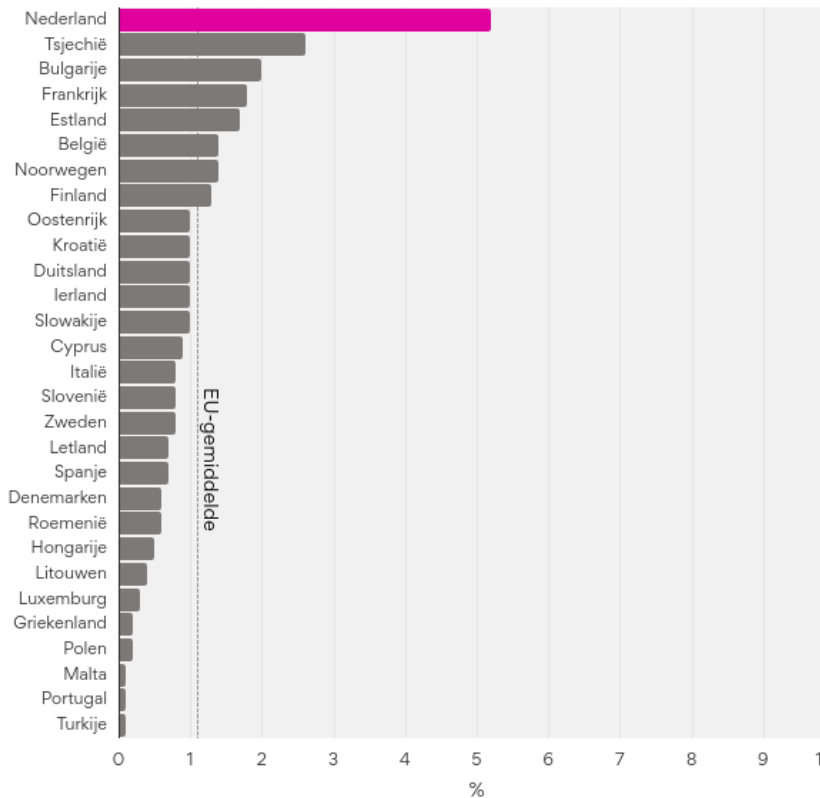
3-MMC = 3-methylmethcathinon; 4-MMC = mefedron; 2C-B = 4-broom-2,5-dimethoxyfenethylamine; LSD = lysergeenzuuri-ethylamide; GHB = gammahydroxyboterzuur; GBL = gamma-butyrolacton; 4-FA = 4-fluoramfetamine; 6-APB = 6-benzofuran; MXE = methoxetamine. Niet alle ogenschijnlijke verschillen tussen de middelen zijn statistisch significant. Vanwege verschillen in onderzoeksmethode zijn de cijfers uit de Gezondheidsenquête (GE) en de Leefstijlmonitor-aanvullende Module Middelen (LSM-A Middelen) niet rechtstreeks vergelijkbaar. GE: cannabis, ecstasy, cocaïne, 3-MMC, amfetamine, ketamine, paddo's, 4-MMC, lachgas, LSD, GHB/GBL en heroïne. LSM-A Middelen: truffels, 2C-B, crack-cocaïne, 4-FA, 6-APB, ayahuasca, synthetische cannabinoiden, methamfetamine en MXE.

Nederland langs de Europese meetlat

% Gebruik in afgelopen jaar onder 15-64-jarigen

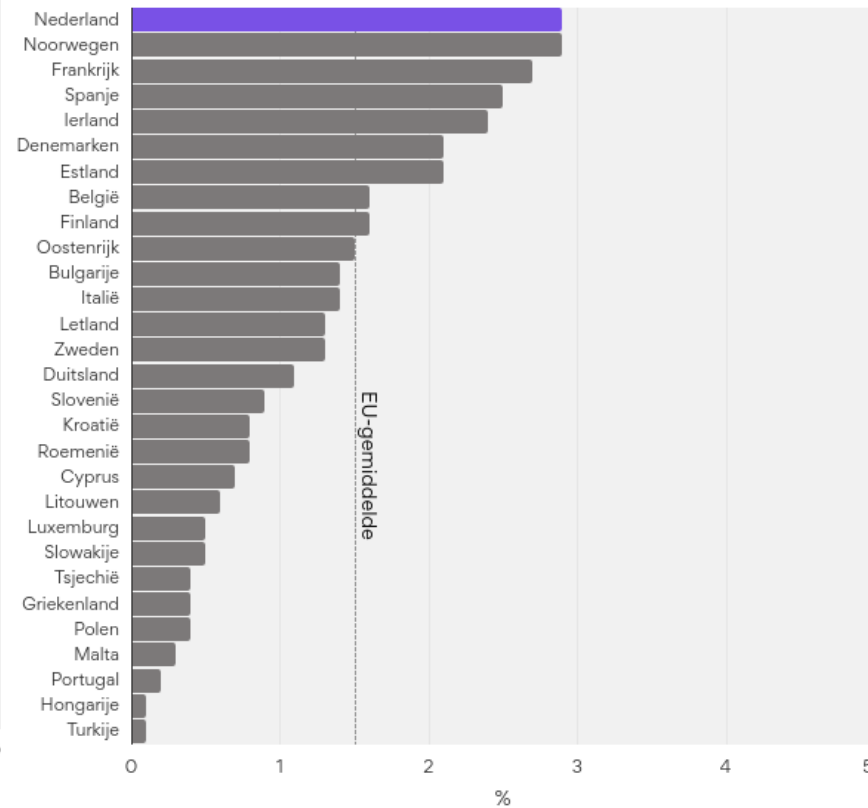
Ecstasy

Ecstasygebruik onder volwassenen van 15-64 jaar in 27 landen van de Europese Unie plus Noorwegen en Turkije. Verschillende peiljaren.

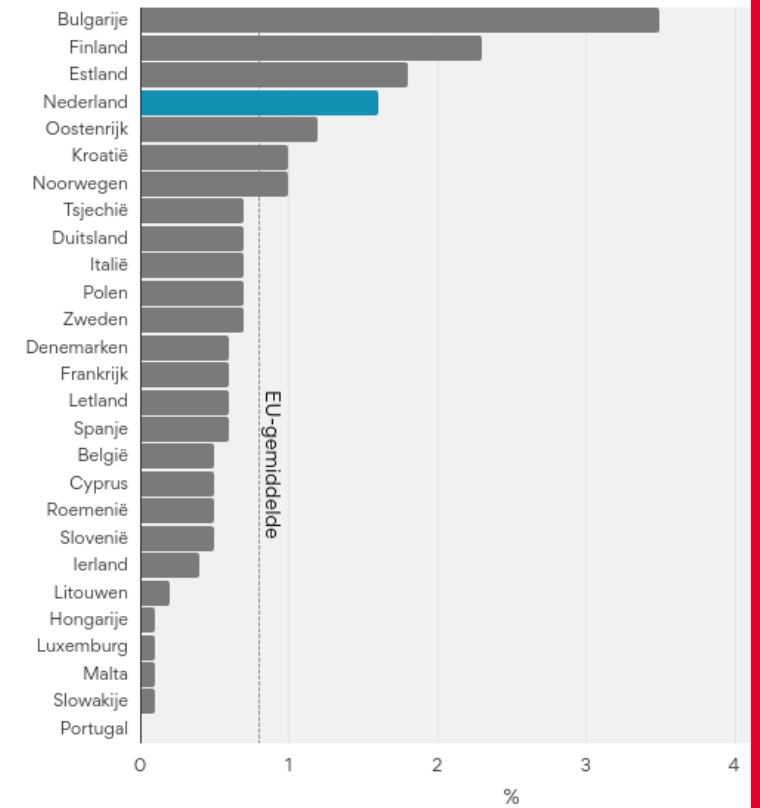
Cocaïne

Cocaïnegebruik onder volwassenen van 15-64 jaar in 27 landen van de Europese Unie plus Noorwegen en Turkije. Verschillende peiljaren.

Amfetamine

(Meth)amfetaminegebruik onder volwassenen van 15-64 jaar in 26 landen van de Europese Unie plus Noorwegen. Verschillende peiljaren.

Drugsgebruik is niet gelijk verdeeld over de bevolking: hoog risicogroepen en lokale ‘hotspots

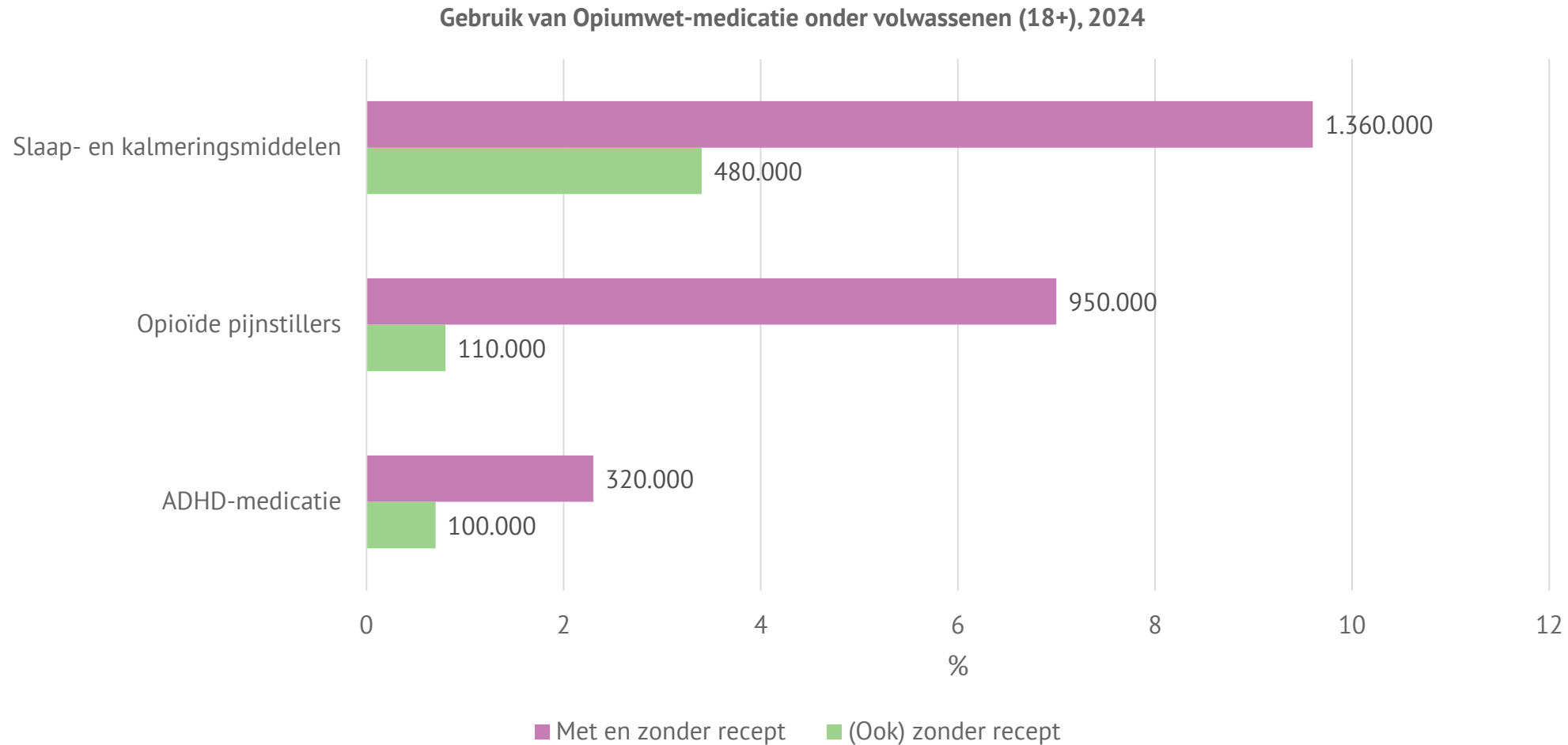

- Uitgaande jongeren en jongvolwassenen
- “Kwetsbare jongeren”
- Chemseks scene (MSM)
- Mensen die gedetineerd zijn
- Mensen die dak- en thuisloos zijn
- Jongeren die spijbelen en voortijdig schoolverlaten
- Mensen met psychische problemen

- Lokale ‘hotspots: flakka, GHB

Deel van de medicijngebruikers gebruikt zonder doktersrecept

Waarom gebruiken mensen drugs?

Grote diversiteit aan motieven voor drugsgebruik

- Sociaal/recreatief
- Prestatie verhogen (“langer volhouden”)
- Coping-gebruik
- Spiritualiteit, persoonlijke groei, zelftherapie (psychedelica)
- Medicinaal gebruik

Verschilt tussen (klassen) drugs

Waarom gebruiken mensen NPS?

Cathinonen (bijv. 3-MMC, 4-MMC, α -PHP)
Energie, uitgaan, gezelligheid en sociale contacten

Fenylethylaminen (bijv. 2C-B, 6-APB, 25E-NBOH)
Recreatie, sociale ervaringen en avontuur

Indoolalkaloïden (bijv. 1P-LSD, 1V-LSD, 4-AcO-DMT)
Trippen, zelfinzicht, spiritualiteit en creativiteit

Arylcyclohexylaminen (bijv. 2-FDCK, DMXE, MXPr)
Stressvermindering, zelfmedicatie en psychisch welzijn

Welke veranderingen zien we op de drugsmarkten?

- Europa (EUDA)
- Productielocaties politie, gegevens douane
- Gebruikersmarkt: DIMS

Ontwikkelingen drugsmarkten in Europa

“Beschikbaarheid van drugs blijft historisch hoog. Aanbod wordt steeds diverser, sterker en moeilijker voorspelbaar”

- Toename **MDMA**-productie en sterkere producten
- Risico op bredere verspreiding van **methamfetamine**
- Sterke groei van **synthetische cathinonen**
- Nieuwe sterke **synthetische opioïden**
- Nieuwe **(designer) precursoren** en innovatieve productiemethoden
- **Ketamine** steeds sterker verweven met de drugsmarkt
- Opkomst van **nieuwe benzodiazepinen**

Aangetroffen productielocaties in Nederland in 2025

SOORTEN SYNTHETISCHE DRUGS

	Amfetamine	31		= (33)
	MDMA / XTC	22		↓ -53% (47)
	Methamfetamine	13		↓ -43% (23)
	GHB	10		↑ stijging (cijfer 2024 lager)
	Cathinonen (3-MMC, 4-MMC, 3-CMC, 4-CMC)	7		= (7)
	Alfa-PVP (Flakka)	7		↑ +75% (4)
	2C-B	5		↑ nieuw fenomeen (n.v.t.)
	Combinatielabs	32		↑ +33% (24)

TRENDS 2025

Sterke daling MDMA- en methamfetamine-locaties

Door strengere regelgeving voor precursoren, vooral vanuit China.

GHB en Flakka in opkomst

Meer productielocaties van GHB en Alfa-PVP (Flakka) aangetroffen.

Meer combinatielabs

Steeds vaker worden meerdere drugs op één locatie geproduceerd.

Productie verspreidt zich

Minder concentratie in traditionele regio's, meer locaties door heel Nederland.

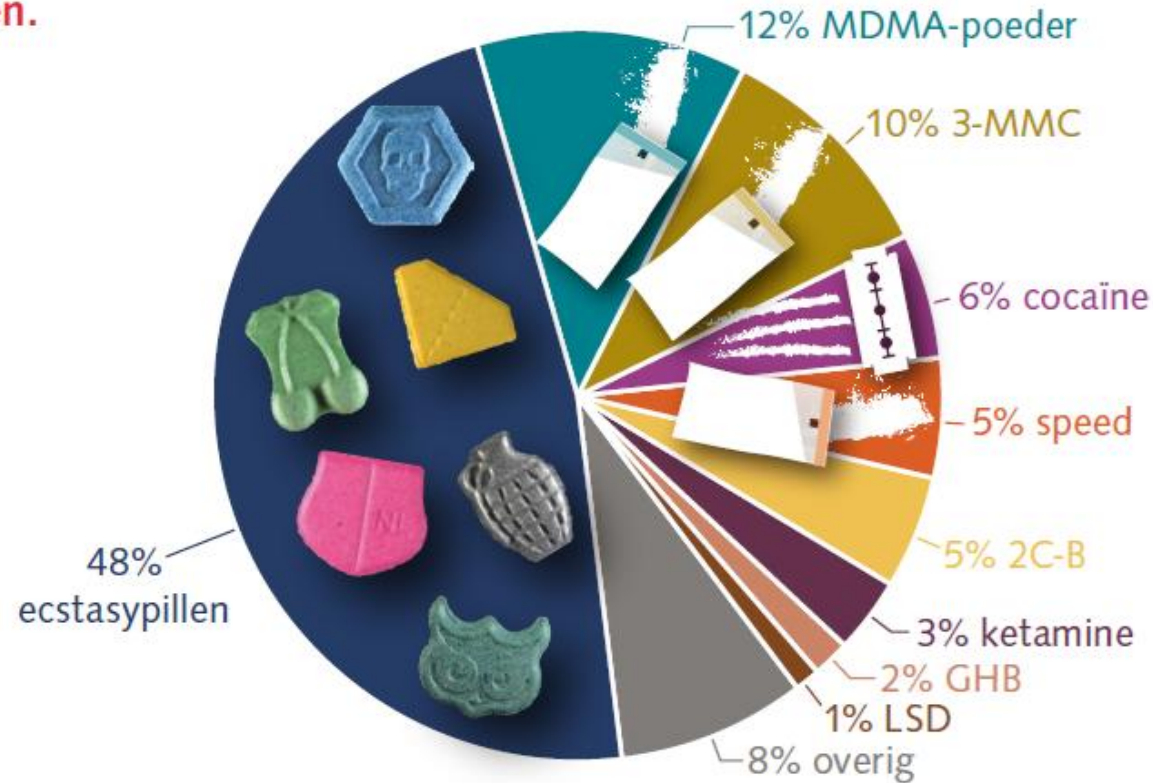

Meer productie in woonwijken

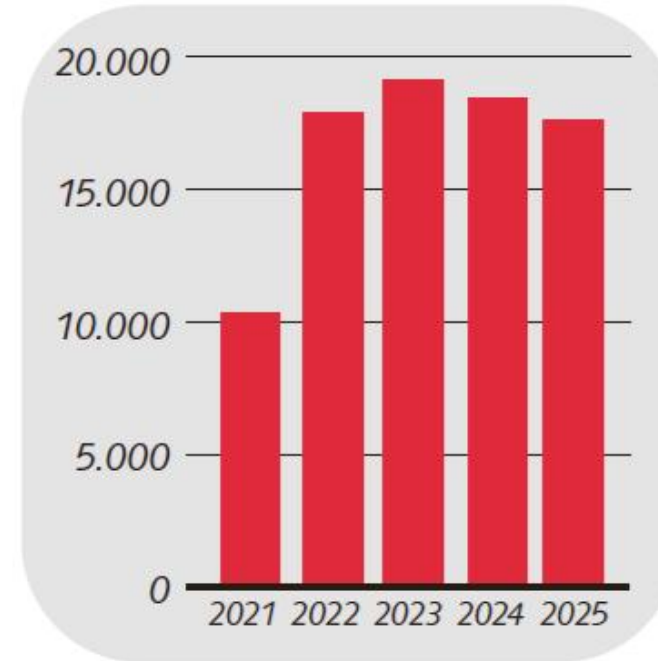
64% van alle productielocaties in 2025 bevond zich in woonwijken (2024: 58%).

Ingeleverde samples in 2025

In 2025 hebben 17.259 bezoekers 17.585 samples bij het DIMS ingeleverd. Iets minder dan de helft hiervan was verkocht als ecstasy-pillen.

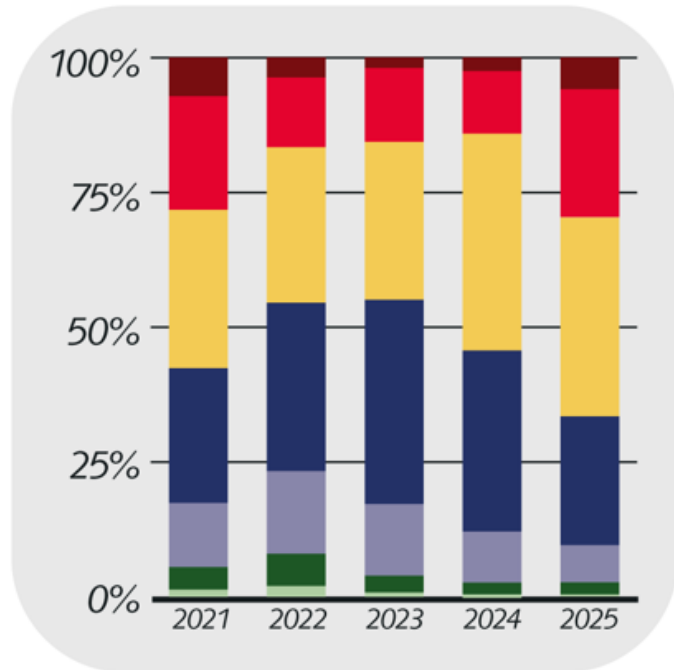

Aantal ingeleverde samples
vanaf 2021

Ecstasy op de gebruikersmarkt

Steeds meer ecstasypillen met een hoog gehalte MDMA

1-35 36-70 71-105 106-140
141-175 176-210 > 210 (mg MDMA)

De hoeveelheid MDMA in ecstasypillen verschilt onderling enorm.

!REDALERT

NIEUWS | DRUGS

Trimbos Red Alert: Zeer gevaarlijke XTC met PMMA aangetroffen

28 augustus 2026

Afgelopen week zijn er meerdere ecstasypillen ingeleverd bij één

XTC ADULTERATION WARNING

PMMA found in pills sold as ecstasy (MDMA)

Seven European countries · data up to 30/09/2026

7 countries

Austria · Belgium · the Netherlands · Spain
Switzerland · Italy · Germany

6 logos

Trump · Red Bull · Club 555 · Donkey Kong /
Gorilla · Abarth · Mitsubishi

Onset up to 3h

Later than MDMA, which raises the risk of redosing. Not detected by the Marquis reagent when MDMA is present.

Full alert, logo table, timeline and sources :
tedinetwork.org/warnings

Detections reported by checkit! and Drogenarbeid ZS (Austria), DIZ Zurich / saferparty (Switzerland), Energy Control (Spain), Legal high inhoudsstoffe (Germany), Modus Vivendi (Belgium) Neutravel (Italy) and Trimbos / DIMS (The Netherlands).

TEDI Network Aan het v...

⚠️ MDMA Adulteration Warning: PMMA found in pills sold as ecstasy in seven...meer

Synthetische cathinonen

Kern: stimulerende werking

- Effect afgeleid van cathinon (de werkzame stof in khat)
- Ontstaan als (legaal) alternatief voor oa. cocaïne/MDMA
- Populair door lage prijs, sterke werking en (was) makkelijk online te bestellen

Voorbeelden: 3-MMC/ 4-MMC / 'flakka' (alfa-PVP, PHP, PHiP), 'Monkey dust'

de Volkskrant
Voorpagina Columns Topverhalen vandaag Opinie Cartoons Cultuur & Media Podcasts
REPORTAGE
Verslaafd aan 3-MMC: 'Het brengt zoveel ellende met zich mee. Niet alleen voor jezelf, ook voor de mensen om je heen'
te voegen

Drug 3-MMC steeds populairder: 'Ik was 16 toen ik begon'

29 March 2024

3-MMC, ook bekend als 'poes', 'miauw' of '3M', heeft qua effecten gelijkenissen met zowel cocaïne als XTC. De drug heeft snel aan populariteit gewonnen onder jongeren, maar hoe komt dit? Mike Megens legt het uit in kijken = weten.

NOS NIEUWS • BINNENLAND • 21-01-2021, 17:09
Artsen zien vaker vergiftiging door designerdrug 3-MMC: 'De jongste was 15'

Nieuws 22 juli 2020, 14:42 uur

Aantal vergiftigingen door gebruik van lachgas en 3-MMC verdubbeld

Trouw

Log

Verslavingszorg

Politie heeft handen vol aan overlast flakka-gebruikers, mede door tekort aan opvangplekken

Flakka-gebruikers zorgen voor overlast in West-Brabant en Zeeland, maar kunnen nergens terecht.

▲ Presentator Tygo Gernandt praat met flakka-gebruiker Mesut uit Roosendaal. © EO/SimpelZodak

Tv-serie volgt flakka-gebruikers in Roosendaal en Bergen op Zoom: 'Het is héél problematisch en héél verslavend'

De 'zombiedrug' flakka zorgt in onze regio nog altijd voor grote schade

“3-MMC” (poes, miauw) is geen 3-MMC meer

- In 2012 op de markt verschenen
- In 2021 verboden

DRUGSinfo

0900-1995 (€0,10/min)

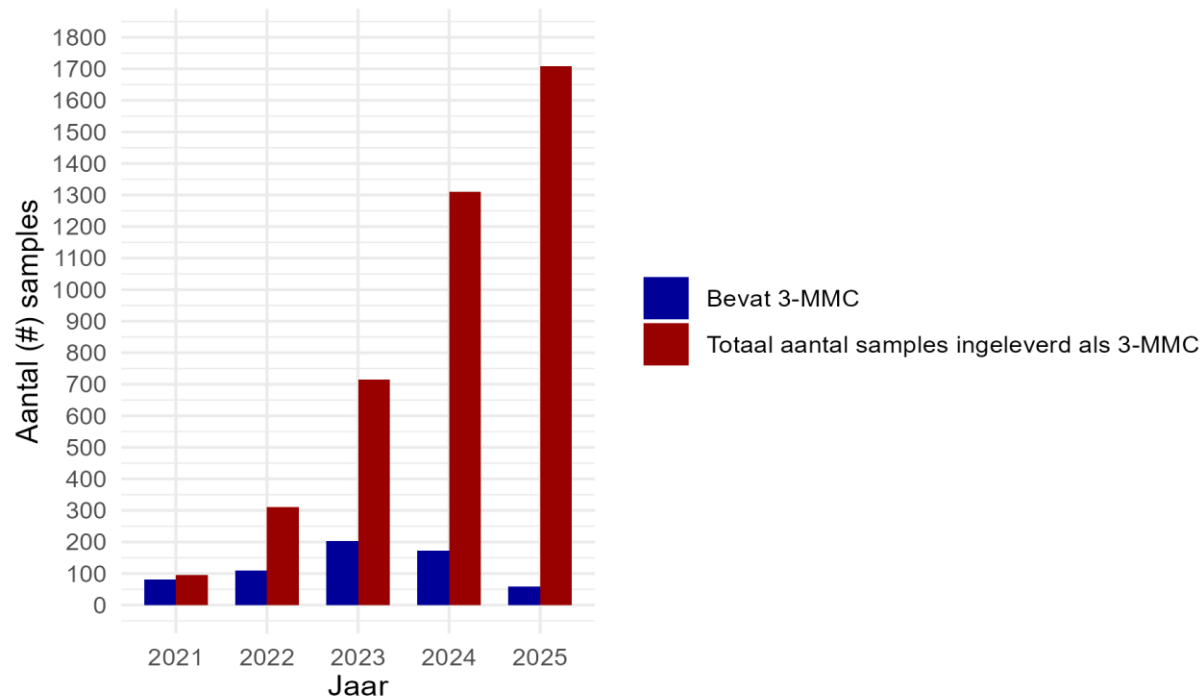
⚠ Let op bijna alle geteste 3-MMC bevat geen 3-MMC

Er zit bijna altijd wat anders in drugs verkocht als 3-MMC. Vaak is dat **2-MMC**. Maar ook vaak andere drugs. Dit zijn drugs die meer bijwerkingen kunnen geven dan 3-MMC. Bijvoorbeeld **NEP** of **4-CMC**.

Alleen een lab kan bepalen wat er in een poeder zit. Mensen kunnen dit anoniem en (vaak) gratis laten testen. Op drugs-test.nl lees je daar meer over.

Update 29 juni 2026

Aantal samples verkocht als 3-MMC

- Geen 3-MMC maar wel: 2-MMC, 3-CMC, NEP, of iets anders.

From emergence to replacement: The evolution of 3-methylmethcathinone (3-MMC) and its substitutes in the Dutch drug market (2012–2024)

Nadia Robert Petronella Wilhelmina Hutten, Pieter Edmond Oomen, Frederiek Schutten, Margriet Walburga van Laar, Laura Alexandra Smit-Rijter

First published: 14 July 2026 | <https://doi.org/10.1111/add.70538> | VIEW METRICS

Funding information This work was supported by the Dutch Ministry of Health Welfare and Sports.

Situatie vóór stofgroepenverbod: Designerdrugs gemakkelijk verkrijgbaar en vooral 3-MMC-gebruik

Waarom gaan mensen voor het eerst een NPS gebruiken?

De meest genoemde redenen om met NPS te beginnen waren:

- **Nieuwsgierigheid naar de effecten:** 72,9%
- **Vrienden gebruikten het ook:** 39,4%
- **Legale verkrijgbaarheid:** 27,5%
- **Goedkoper dan vergelijkbare traditionele drugs:** 26,5%
- **Makkelijker verkrijgbaar dan traditionele drugs:** 22,8%
- **Geen contact met een dealer nodig:** 15,2%

Daarnaast noemden respondenten in open antwoorden dat:

- sommige NPS een **prettiger of stabiel effect** geven dan bijvoorbeeld ecstasy;
- ze **minder bijwerkingen of een minder zware kater** ervaren;
- NPS soms worden gezien als **zuiverder of betrouwbaarder**;
- een deel de middelen gebruikt voor **zelfmedicatie**.

Assortiment na 1 juli 2025

Categorieën

Alle producten	
Nieuwste producten	0
Bestsellers	7
Niet meer leverbaar	117
Cathinonen	34
MDPHP	5
3-CMC	5
3-MMC	9
2-MMC	4
Gefluoreerden	20
Phenethylaminen	20
Phenidaten	7
4f-methylfenidaat	4
Chemicals	31
Smartshop	2
Research Chemicals	61
Arylcyclohexylamine	19
Cannabinoïden	1
Lysergamiden	15
1P-LSD	4
Nootropics	4

Niet meer leverbaar

Bestellen van deze producten is niet meer mogelijk

De onderstaande producten zijn niet langer leverbaar vanwege wettelijke regelgeving. Het is daarom niet meer mogelijk om een bestelling te plaatsen via onze webshop.

Sorteren op:

Meest verkocht

1 - 20 van de 117 producten

Nooit meer leverbaar

2-MMC Crystalline Powder (1,5gr)

Nooit meer leverbaar

2-MMC Kristallen (1,4gr)

Nooit meer leverbaar

NEP Poeder (1gr)

Nooit meer leverbaar

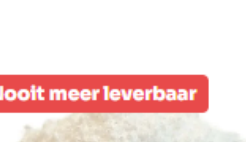

NEP Kristallen (1gr)

Nooit meer leverbaar

Nooit meer leverbaar

Nooit meer leverbaar

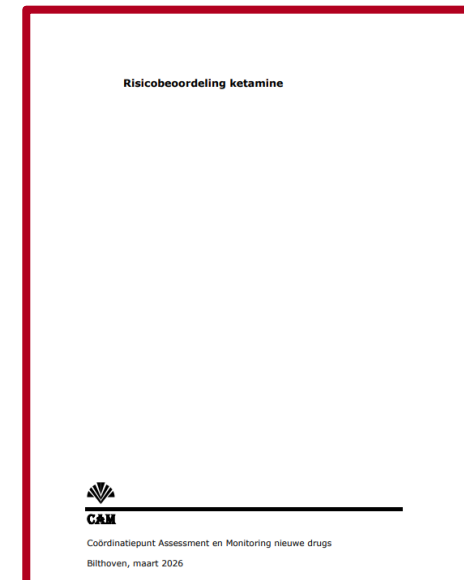
Nooit meer leverbaar

Ketamine: integratie in drugsmarkten

- Gebruik is toegenomen in Nederland en toenemend aantal landen van EU (rioolwateranalyses)
- Gezondheidsproblemen (incidenten, blaasschade)
- Beschikbaarheid is hoog en de illegale handel groeit: sterk verweven met georganiseerde drugscriminaliteit.
- Afkomstig uit India (ook Pakistan, China). Ketamine wordt vaak ingevoerd als farmaceutische grondstof of geneesmiddel via bedrijven met een legale handelsfunctie
- Nederland: belangrijk distributieland voor ketamine.
- EU: Complexiteit van regulering door legale geneesmiddelstatus, beperkte transparantie in de handelsketen en snel aanpassende, grensoverschrijdende markt.
  - Uiteenlopende juridische kaders in EU: van opname in de drugswetgeving tot regulering via geneesmiddelen- of NPS-wetgeving.
- In Nederland: Geneesmiddelenwet of Opiumwet ?
- Verantwoordelijkheden (grofweg) over meerdere toezichtregimes verdeeld over IGJ (humane keten), NVWA (veterinaire keten) en politie/OM (illegale handel en criminaliteit).

Synthetische opioïden

Synthetische opioïden

Opioïden = stoffen met een sterk pijnstillende en verdovende werking.

- Synthetische opioïden als 'geneesmiddel'.
  - In het lab gemaakt, voorgeschreven bij pijn.
  - Ook illegale productie en gebruik zonder recept
  - Voorbeelden: oxycodon, tramadol, fentanyl, methadon

- Nieuwe synthetische opioïden als NPS (Nieuwe Psychoactieve Stoffen).
  - Géén medische toepassing, alleen illegale markt
  - Voorbeelden: protonitazeen, isotonitazeen, carfentanil, IC 26

Hoog risico op overdosering: ademhaling stopt → bewustzijnsverlies, coma of dood

Dodelijke dosis

Heroïne

Fentanyl

Isotonitazepyne

Komt er in Europa een opioïden crisis?

- Heroïne is nog steeds bij 70% van de drugssterfgevallen betrokken
- Hoge sterfte/lokale uitbraken nitazenen (Estland, Letland),
- Clusters van incidenten en sterfgevallen door nitazenen maar beperktere omvang (Zweden, Noorwegen, Frankrijk, Duitsland),
- Fentanyl-gerelateerde outbreak (Bulgarije)
- Verkocht als alternatief voor heroïne, of als vervuiling in heroïne of cocaïne, in namaak medicijnen (gebruikers die niet tolerant zijn)
- **Factoren**
- Ban op productie opium door Taliban in Afghanistan, maar enorme voorraden en productie ook in Pakistan en Myanmar
- Winstgevendheid (hoge potentie)
- Marktadaptatie: na strengere controle van fentanyl verschenen nitazenen (strengere controles; nu orfines - en wachten op de volgende stoffen)

!REDALERT

18-03-2025

WAARSCHUWING **Namaak-oxycodonpillen in omloop**

Isotonitazepyne verkocht als oxycodon

- Deze pil bevat de levensgevaarlijke nitazeen **isotonitazepyne** en **geén oxycodon**.
- Gebruik van isotonitazepyne zorgt dat iemand plotseling **stopt met ademen, bewusteloos raakt** of komt te **overlijden**.
- De pil is online aangekocht als oxycodon en is aangetroffen bij een overleden persoon in Nederland.
- Gebruik **geén** pijnmedicatie die online is gekocht.

Bel 112 en vraag om naloxon als jij of iemand anders deze pil heeft gebruikt en plotseling moeite krijgt met ademen. Blijf rustig en laat die persoon niet alleen achter

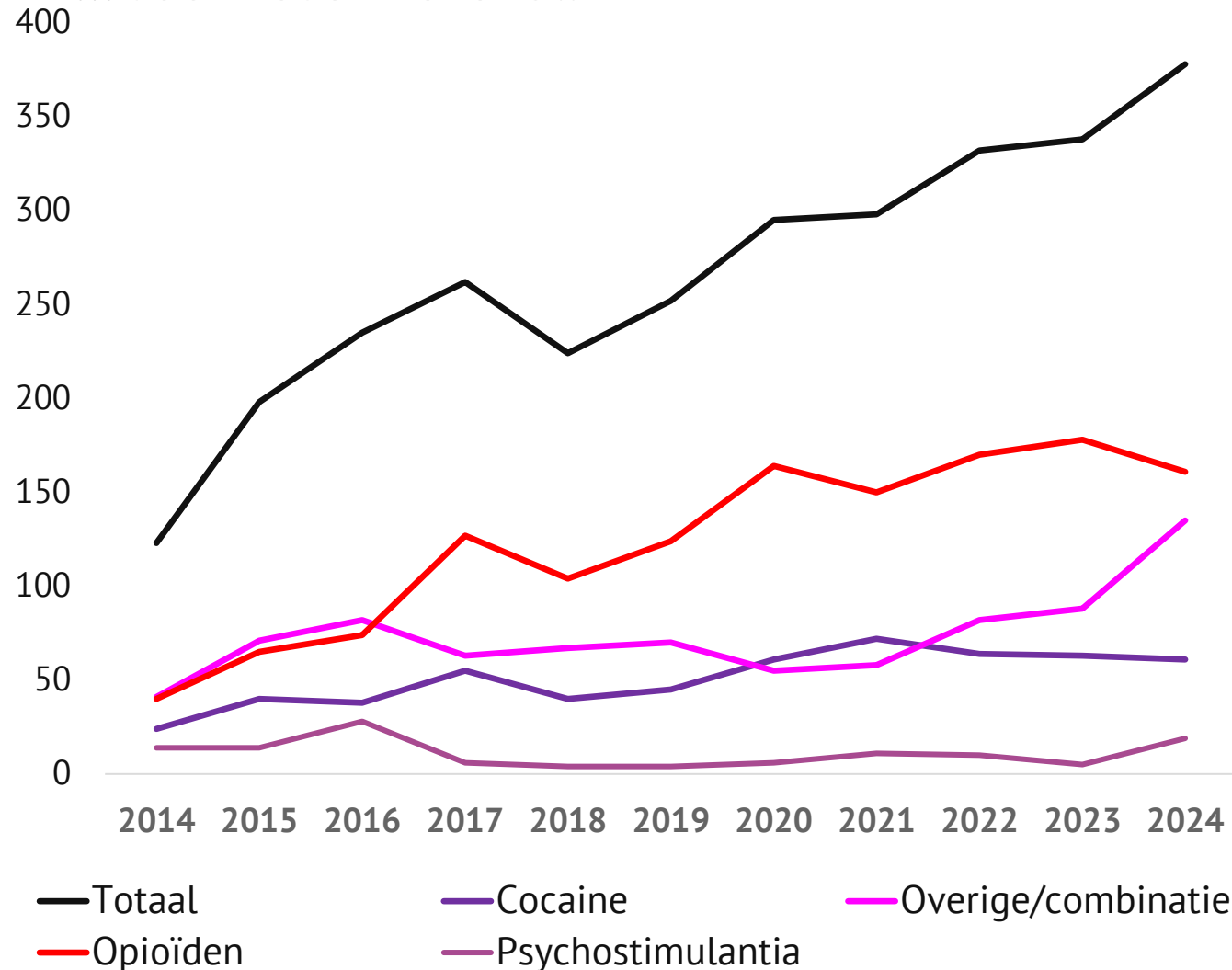
Voor meer informatie
over de red alert scan

-ruimte voor IVZ logo-

Toename directe sterfgevallen door drugsgebruik

... voor zover bekend..

NIEUWS | DRUGS

Sterfgevallen drugs: opioïde pijnstillers spelen grotere rol

- **Totaal** 378 drugsgerelateerde sterfgevallen in 2024.
- **Opioïden: grootste stijging**
→ vooral 'andere opioïden' (o.a. pijnstillers)
- **Overige/combinatie drugs:** van 88 (2023) naar 135 (2024)
→ Onbekend welke middelen

Bron: Doodsoorzakenstatistiek CBS 2025. Volgens DRD protocol van EUDA

EU Drugs Strategy and Action Plan Against Drug Trafficking

4 December 2025
#ProtectEU

The Commission is presenting a new EU Drugs Strategy, an Action Plan against drug trafficking and updated rules on drug precursors, to protect citizens and communities while dismantling criminal networks.

Drug trafficking is a global criminal business and poses a major threat to Europe's security and public health. Cocaine, synthetic drugs and emerging substances are driving violence and corruption, while traffickers adapt rapidly, shifting routes and expanding online. New substances have increased the risks of poisoning and overdoses, affecting particularly children and youth. Drug production leaves behind toxic waste and significant environmental harm.

419 tonnes of cocaine seized in 2023

500 synthetic drug labs dismantled every year

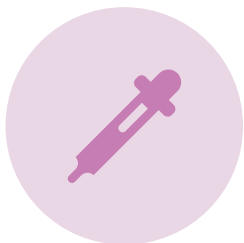
Over **50%** of the most threatening criminal networks are involved in drug trafficking

o.a.

- Enhance EU and national **preparedness to anticipate and respond** to drug-related health and security threats
- Voorkomen dat jongeren in drugscriminaliteit belanden
- Maatregelen tegen (designer) precursoren

Responding to Europe's changing drug landscape

Preparedness & Foresight

Nieuwe snelle monitoring systemen: rioolwateranalyses, resten van drugs in spuiten (ESCAPE), drug checking, incidenten

Het Early Warning System (EWS): voor **signalering en laboratoriumdetectie** van *nieuwe psychoactieve stoffen* (NPS).

Het Health and Security Threat Assessment System (ETAS): voor risico- en dreigingsanalyses op de middellange termijn.

Het European Drug Alert System (EDAS): bij acuut risico (bijv. dodelijk vervuilde partij synthetische drugs): **realtime waarschuwingen (alerts) en handelingsperspectief** naar de lidstaten.

Netwerk van laboratoria (forensisch, toxicologisch)

Scenario studies

Is Nederland voorbereid?

John-Peter Kools, Caroline Schaap, Emma Spoor, Laura Smit-Rigter, Margriet van Laar

Netherlands Institute of Mental Health and Addiction

Voorbereid op Verandering

Preparedness Scan Synthetische Opioiden:
situatie, scenario's en handelingsperspectief

8 Aanbevelingen voor preparedness

8.1 Coördinatie

- 8.1.1 Regie met duidelijke verantwoordelijkheden en heldere richtlijnen is essentieel
- 8.1.2 Uitbreiding met een single point of contact (SPOC): een landelijke aanspreek-, informatie- en meldingsfunctie voor alle beroepsgroepen

- 8.1.3 Lokale/regionale voorbereidingen
- 8.1.4 Deskundigheidsbevordering en training

8.2 Monitoring en signalering

- 8.2.1 Sentinel systeem
- 8.2.2 Beter inzicht in gezondheidsincidenten
- 8.2.3 Versterkt toxicologisch en forensisch onderzoek
- 8.2.4 Verbreden van drugstesten
- 8.2.5 Meer volledig sterfteregister
- 8.2.6 Consistentere melding inbeslagnames
- 8.2.7 Aanvullende monitorinstrumenten

8.3 Risicobeoordeling en risicocommunicatie

- 8.3.1 Snelle risicobeoordeling
- 8.3.2 Duidelijke risicocommunicatie

8.4 Respons

- 8.4.1 Intensiveren van overdosis preventie
- 8.4.2 Verbrede beschikbaarheid naloxon

8.5 Lange termijn inzet

- 8.5.1 Toegankelijker zorg en hulp
- 8.5.2 Toegankelijker en adequate behandeling
- 8.5.3 Preventie middelengebruik
- 8.5.4 Onderzoek

Police seizures

Hospital
emergency data

Forensic
toxicological data

Poisons Centre

Drug checking

A pair of hands is shown holding a glowing, translucent crystal ball. The crystal ball is illuminated from within, casting a bright blue light. In the center of the crystal ball is a large, black question mark. The hands are positioned on either side of the ball, with fingers spread, as if presenting or supporting it. The background is dark, making the glowing ball stand out.

?

De toekomst

THREAT ASSESSMENT REPORT

Assessment of the threat posed by highly potent synthetic opioids in Europe

A scenario-based analysis to inform options for response

The Future of synthetic drugs 2050: Scenarios for Europe

Introduction

This page presents four scenarios developed as part of the Synthetic Drugs 2050 foresight project, 'Increasing EU resilience to possible developments in the availability and use of synthetic drugs in Europe by 2050'. The scenarios are intended to help readers think beyond current trends and consider a range of plausible, diverse and challenging futures. They are not predictions but tools for reflection, dialogue and preparedness. They bring together evidence, expert insight and imaginative exploration to support strategic reflection. Each scenario offers a different view of how synthetic drugs, technologies, markets, regulation, social conditions

Synthetische drugs in Europa 2050

Vier mogelijke scenario's uit het EUDA Foresight-project

Verschillende paden. Dezelfde uitdaging: een veerkrachtig Europa.

Deze scenario's zijn geen voorspellingen, maar plausibele toekomst. Ze helpen ons om na te denken, het gesprek te voeren en ons beter voor te bereiden op wat komen kan.

1 De algoritmische droomwereld (of nachtmerrie)
In virtuele werelden houdt ontsnapping geesten gevangen."

Kern van het scenario
In 2050 leiden een afnemende levenskwaliteit en toenemende mentale gezondheidsproblemen tot een nieuw bestuursmodel: 'neo-tech socialisme'. AI-gedreven, sterk gepersonaliseerde virtual reality (VR)-ervaringen worden ingezet om emotioneel welzijn te sturen. Dit stabiliseert de samenleving, maar concentreert de macht bij bedrijven en staten, onderdrukt verzet en voorkomt maatschappelijke onrust.

Belangrijkste kenmerken

- AI-gedreven, gepersonaliseerde VR-ervaringen met neurochemische effecten (biochips)
- Emotioneel welzijn systematisch gemonitord en gestuurd
- Centrale controle door staten en platformbedrijven
- Toenemende afhankelijkheid en verlies van autonomie; off-grid gemeenschappen als tegenbeweging

"Wees ongelukkig om goed te blijven functioneren – en gelukkig? Word lid van de rebellen."

2 De volksfarmacie
Van moleculen naar mogelijkheden. Gezondheid in eigen handen."

Kern van het scenario
In 2050 zijn synthetische drugs diep geïntegreerd in het dagelijks leven. Dankzij technologieën zoals doe-het-zelf-productie, biohacking en gepersonaliseerde genetica maken mensen zelf psychoactieve middelen. Gebruik is breed geaccepteerd, zowel voor medische, sociale als prestatieverhogende doeleinden. De grens tussen medisch en niet-medisch gebruik vervaagt. Gebruik is genormaliseerd, maar roept ook nieuwe ethische, sociale en gezondheidsvragen op.

Belangrijkste kenmerken

- Doe-het-zelf-productie en gepersonaliseerde synthetische middelen
- Inzet van genetica, biohacking en digitale technologie
- Breed maatschappelijk geaccepteerd gebruik voor diverse doeleinden
- Vervaging van grenzen tussen medicijn en drug en nieuwe ethische dilemma's

"Design vandaag een beter morgen."

3 De post-organische roes
Nieuwe werkelijkheden in een veranderende wereld."

Kern van het scenario
In 2050 leiden klimaatverandering, grondstoffen-schaarste en ecologische ontwrichting tot grote maatschappelijke veranderingen. Synthetische drugs bieden alternatieven voor schaarse natuurlijke middelen. De beschikbaarheid en het gebruik verschillen sterk per regio. Dit vergroot ongelijkheid, stimuleert illegale markten en zorgt voor grensoverschrijdende aanpakken. Sommige regio's kiezen voor strenge controle, andere voor regulering of juist tolerantie.

Belangrijkste kenmerken

- Klimaat- en grondstoffencrisis als belangrijke drijvende kracht
- Verschillende realiteiten en grote regionale verschillen in beschikbaarheid en gebruik
- Meer illegale markten, migratie en grensoverschrijdende criminaliteit
- Diverse beleidsreacties: van strenge controle tot regulering of tolerantie

"Zelfde middelen. Verschillende werelden. Een Europa in delen."

4 Het publieke geheim
Zichtbaar verboden. Breed beschikbaar."

Kern van het scenario
In 2050 bestaan er geavanceerde, AI-gedreven digitale drugsmarkten. Synthetische drugs zijn officieel verboden, maar wijdverbreid beschikbaar en maatschappelijk bekend. Mensen zijn zich bewust van de risico's, maar gebruik is genormaliseerd. Overheden investeren in surveillance en handhaving, maar tolereren in de praktijk een zekere mate van gebruik. Schade blijft vaak verborgen, waardoor preventie, hulpverlening en het zicht op werkelijke omvang en impact een uitdaging vormen.

Belangrijkste kenmerken

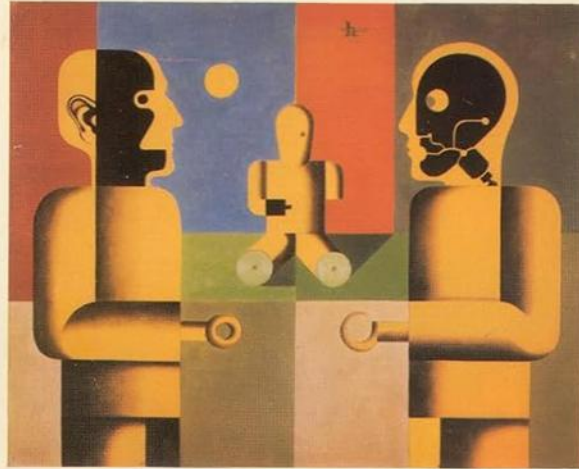
- AI-gedreven digitale markten en innovatieve distributiekanaalen
- Intensieve surveillance en handhaving
- Officieel verboden, maar in de praktijk gedeeltelijk getolereerd
- Verborgen schade en beperkte zichtbaarheid van werkelijke omvang

"Een publiek geheim."

AI gegenereerde samenvatting van de EUDA rapportage The Future of synthetic drugs 2050.

ALDOUS HUXLEY

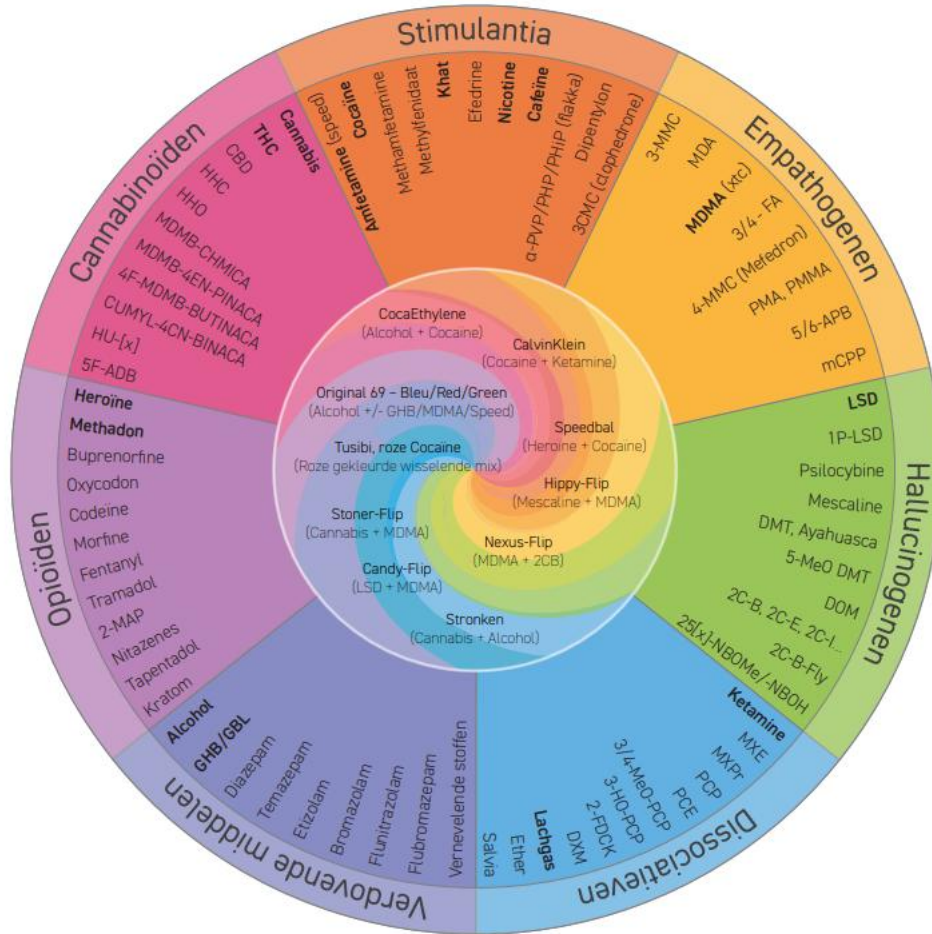
BRAVE NEW WORLD

“Reguleren” de heilige graal?

Het Drugswiel

[Nederlands polydrugs versie 1.0 • 31/01/2025]

Waarom en wat lost dit op?

- Voor welke middelen?
- Minder criminaliteit?
- Minder schade volksgezondheid (of meer ?)
- Behoeftte aan roes of recht op roes?
- “Geloofwaardiger drugsbeleid”? Draagvlak?
- Minder kosten politie/justitie?

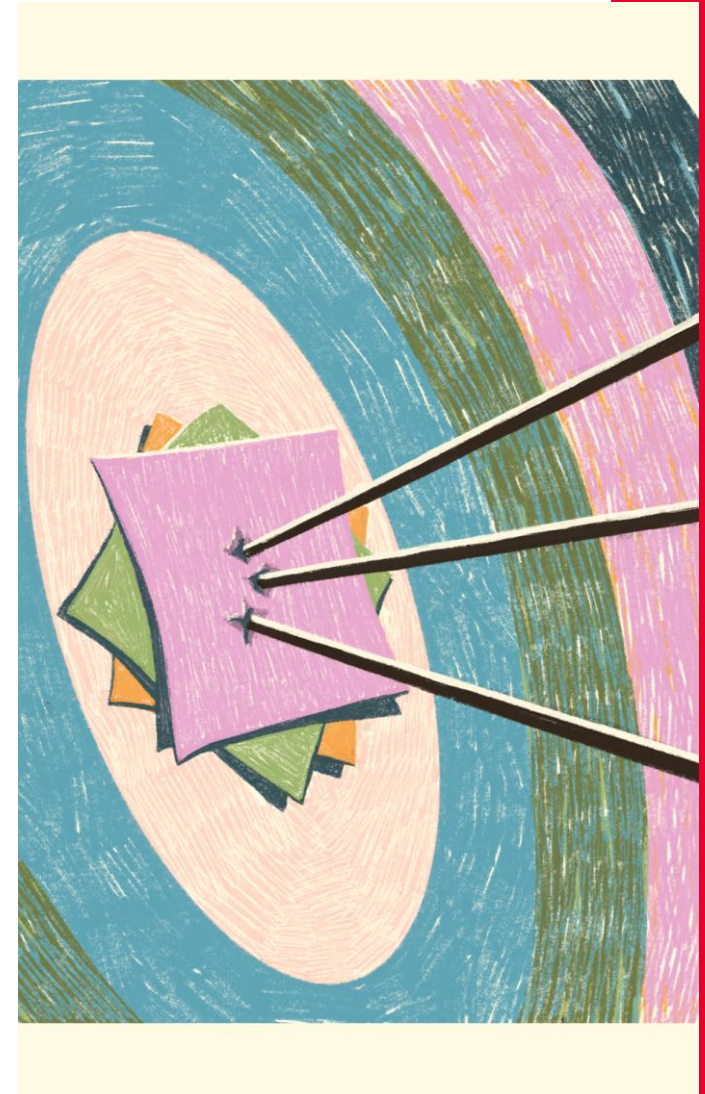

Dank voor uw aandacht

- Meer informatie:
- mlaar@trimbos.nl
- <https://www.nationaledrugmonitor.nl/>
- https://www.euda.europa.eu/index_en

In a nutshell

- Meest gebruikte synthetische drugs in Nederland: **ecstasy, amfetamine, “3-MMC” en ketamine.**
- Gebruik van NPS (m.u.v “3-MMC”/cathinonen) in algemeen laag, behalve in specifieke groepen, maar gevolgen kunnen groot zijn (incidenten, sterfte)
- Diverse groep middelen met zeer uiteenlopende (vaak onbekende) risico's en heterogene gebruikersgroepen (die niet allemaal goed in beeld zijn)
- Risico op verspreiding van SO groot bij ‘**vervuilingen**’ in of **vervalsingen van “geneesmiddelen”**
- **Productie synthetische drugs** in NL, meeste is bestemd voor het buitenland. (verplaatsing naar buitenland?)
- **Polydrugsmarkten** op verschillende niveaus (productielocaties; online handel via webshops en sociale media ‘Whatsapp menu). Scheiding van de drugsmarkten?
- ‘Blurring’ tussen **geneesmiddelen(handel) en illegale drugs(handel):** ketamine en (designer) benzodiazepinen

26,2%

Onder jongvolwassenen (18-29-jarigen) is dit ruim een kwart.

*cannabis, ecstasy, cocaïne, amfetamine, 3-MMC, ketamine, paddo's, lachgas, LSD, GHB, heroïne en/of 'andere drugs'.

“Record volumes and hazardous New Psychoactive Substances highlight market adaptation driving health risks” (EDR 2026)

Figure. Seizures of new psychoactive substances in the European Union: number of seizures, 2005–2024

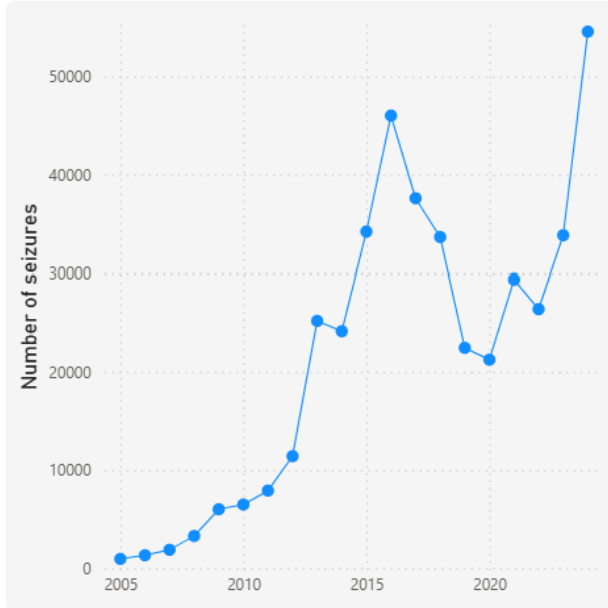
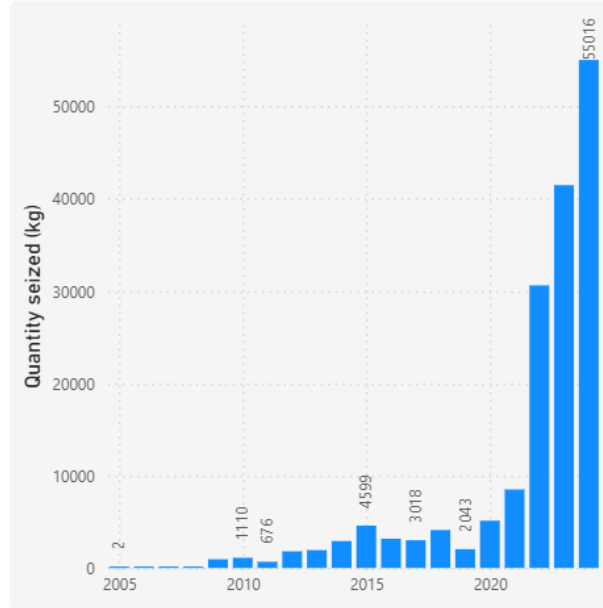

Figure. Seizures of new psychoactive substances in the European Union: quantity seized (kg), 2005–2024

- Recordhoeveelheid (55 ton) nieuwe psychoactieve stoffen (NPS) in beslag genomen in EU (2024)
- Vooral **cathinonen** (44 ton) en **HHC** (3,2 ton).
- Sinds 2009 zijn 95 **nieuwe opioïden** gemeld. In 2025 kwamen daar 7 nieuwe stoffen bij, waaronder 3 nieuwe **nitazenen** en 3 nieuwe **orfines**.
- **Cannabinoïden**: 110 kg synthetische cannabinoïden en 1.329 kg semisynthetische cannabinoïden in de vorm van kruidenmateriaal. Daarnaast 1,9 ton **edibles** en **vapes** met synthetische of semisynthetische cannabinoïden.

Wat zijn dit?

- methyl 3,3-dimethyl-2-[(1-pentyl-1H-indazole-3-carbonyl)amino]butanoate
- 3-(3-{1-[1-(4-chlorophenyl)ethyl]piperidin-4-yl}-2-oxo-2,3-dihydro-1H-1,3-benzimidazol-1-yl)propanenitrile
- (4-(ethanesulfonyl)-N,N-dimethyl-4,4-diphenylbutan-2-amine